

дленно сознание друга не е, освенъ дѣто духовній нашъ животъ се потъпкава и дави отъ животнѣ-тѣ чувственностъ и вещественностъ на тойзи земнѣй нашъ животъ. А за да може единъ человекъ по скоро и по лесно да се освободи отъ тыя вѣншны препятствія, за да може сирѣчь да сознае истиннѣ-тѣ сжщностъ на нѣкое нѣщо, или все едно, истинны-тѣ неговы вѣтрешны бѣляцы: да упознае, то есть, неговѣ-тѣ необходимостъ *доказателно* — трѣба да се учи; защото само чрезъ едно систиматическо и добро просвѣщеніе, може человекъ да сознае истиннѣ-тѣ и нейны-тѣ благородны и божественны идеи. По тѣзи причинѣ, колкото вѣобще единъ человекъ или единъ народъ е простъ и неученъ, толкова онъ бива по зломисленнѣ и по развращенъ.

За качественно-то (вещественно) и количественно (формално) промѣнуванье и преобрѣщанье на сужденія-та. —

§. 37.

Всяко едно понятие се промѣнува (както въ §. 27. видѣхмы); а както всяко едно сужденіе состои отъ понятія: то и всяко едно сужденіе трѣба да се промѣнува. Но въ промѣнуванье-то на сужденія та, мы трѣба да имамы по голѣмо вниманіе, нежели въ промѣнуванье-то на понятія-та; защото понятія-та се относятъ въ едно сужденіе какъ и да е: само-то обаче сужденіе не трѣба да се промѣнува; инѣкъ ще произлѣзе едно сужденіе вѣчь не *промѣнено*, а *намѣщено* съ едно друго ново сужденіе. — Н тѣй, когато мы искамы да промѣнимъ едно сужденіе, трѣба всякога да се основаваме на отно-
лог.